

El llenguatge

Segons que 15/10/1980

L'ús de la locució conjuntiva segons que suscita sovint dubtes i vacil·lacions, a causa de la presència del segon element, el terme conjuntiu que, a la qual n'hi ha que no saben trobar explicació.

El mot segons és una preposició, que usem, per tant, per a introduir grups nominals: Segons el diccionari, aquest verb és intransitiu. Tal com s'esdevé amb moltes altres preposicions i adverbis, amb l'adjunció de la conjunció que forma una locució conjuntiva, que usem, per tant, per a unir o enllaçar dues oracions. Així com diem: Em quedaré fins a la mort però Em quedare aquí fins que vingui, podem dir, també, Aquest mot, segons els etimòlegs, és d'origen àrab. Aquest mot, segons que afirmen els etimòlegs, és d'origen àrab.

Però la diferència entre segons i les altres preposicions —com fins, o malgrat, llevat, amb, sense, etc.— que han originat locucions conjuntives, és que segons, sense el reforç del terme que, té la valor conjuntiu, amb què, introduint una oració, és facultatiu l'ús de segons o segons que. Aquest fet, aquesta facultat d'usar, amb valor conjuntiu, el simple mot segons o bé el conjunt segons que, és indicat pel Fabra consignant simplement el mot que entre parèntesis: segons (que). L'exemple amb què il·lustra l'ús d'aquesta locució conjuntiva és el següent: Segons que siguis bo o dolent, així et tractarà.

La Gran Enciclopèdia Catalana, que reproduïx l'exemple del Fabra, no indica la possibilitat de suprimir, de la locució segons que, el segon element. Defineix, en canvi, el valor d'aquesta conjunció: «Expressa un sentit de subordinació a la realitat de dues o més coses igualment possibles». Aquest valor, certament, no correspon a aquell amb què hem usat segons que en el nostre exemple, en el qual expressa un un sentit de subordinació a l'opinió d'uns altres, a l'observació d'una fets, etc., i hom podria dubtar de la licitud d'aquest segon ús, atesa l'exclusió de què és objecte en les dues obres indicades. Res no sembla oposar-se, però, a aquest il·licitud. Ens ho confirma, si més no, un exemple contingut en un altre article del Fabra (al mot «immanació»): Presència del cos de Crist en el pa eucarístic sense canvi en la naturalesa d'aquest, segons que sostenen certs protestants.

Albert Jane